

Mas Duran

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli de Santa Eugènia
Emplaçament Mas Duran s/n. Polígon Explassa, final del C/ Indústria. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.90593
Longitud: 2.27447
UTM Est (X): 439825
UTM Nord (Y): 4639586

Classificació

Número de fitxa 08246-117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA. ACCN:23978
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00007
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dc., 19/04/2006 - 02:00

Descripció

El mas, construïda amb pedra del país i amb la coberta de teula àrab a dues vessants, s'aixeca sobre roca viva. És ampliada per la part posterior amb coberts i un porxo afegit a la façana principal. La casa té una llargada de 14'5m i una amplada de 9. La llinda de la porta principal és de fusta de roure, mentre que els brancals són de pedra, però no es veuen bé en estar arrebossades -s'hauria de treure els arrebossats. El fet que s'hagi construït coberts i ampliat una part del mas fa que sigui difícil percebre'n l'estructura originària. L'entorn immediat presenta un safareig, arbres i horts. El pou es troba a uns 10 m. Davant mateix de la porta d'entrada a la casa. El material de construcció és totxo unit amb morter de calç. La coberta, refeta, és d'uralita i a dues vessants. Té una fondària d'uns 15m. Si bé exteriorment és de planta quadrada (1'25x1'25), sota terra és de planta circular. L'alçada del cos exterior és de 2'25m. La porta del pou té una alçada d'1m i una amplada de 75cm.

Observacions:

Entorn format per camps de conreu, el polígon industrial i nombrosos coberts, on guardar eines, i corrals pel bestiar. Masia d'estructura complexa. El cos principal és rectangular, cobert a una sola vessant que vessa les aigües a migdia on es troba la façana. Aquesta presenta un portal rectangular amb llinda de fusta a la planta i una finestra al primer pis. A la part esquerra s'hi adossa un cos de construcció més moderna que abriga uns porxos al primer pis sostinguts per pilars de totxo. A la part dreta de la façana hi ha unes escales exteriors que condueixen al primer pis. A ponent hi ha poques obertures, les parets són de totxo i els escaires de pedra picada. Al nord hi ha tres cossos adossats un darrere l'altre i tots vessen les aigües al nord. Aquest sector presenta poques obertures. Es construïda amb pedra unida amb morter, alguns afegitons de totxo i alguns sectors són arrebossats. L'estat de conservació es mitjà.

Història

El topònim Duran apareix esmentat per primer cop, i de forma puntual, en diversos documents altmedievals quan es cita a Arnau Duran al 1228 i als germans Ferrer i Bernat Duran el 1230 com a testimonis en diversos pleits. Tot i en aquest moment no es pot confirmar la presència d'aquest mas, pròpiament dit, si que es documentarà de forma sistemàtica l'existència d'una família Duran al municipi des de l'edat mitjana. I ben aviat aquest mas ja serà present en la documentació de l'arxiu municipal iniciat al 1275 i que conserva abundant informació de tota la baixa edat mitjana i època moderna. En el llibre de talles o contribucions de l'Arxiu Municipal de Vic del 1418 al 1460 consten les talles que pagaven aquells masos del terme units a Vic a principis del segle XV, aquest és el cas del mas Duran que pagava 5 diners a la talla de 1422, una de les més cares del municipi. Es diu que aquest mas havia tingut un hospici o sanatori pels empestats de la pesta negra. De la primera meitat del segle XVI ens han pervingut dos fogatges o llistes de caps de casa del terme de Santa Eugènia i Vilalleons. Relacionat amb aquest mas i en el fogatge de 1515 apareix Gabriel Duran com a cap de casa, mentre que en el fogatge de 1553 ho fa Joan Duran. També a la Consueta Vella de Santa Eugènia de 1639 consta que aquest mas tenia units el de Puigvert, el de la Costa i el Coll. El 1826 es convertí en una dependència del mas Bolló. Altra informació la proporcionen els Llibrets de Compliment Pasqual, concretament el del 1826, on hi ha llista dels masos i les persones que hi viuen majors de 8 anys, i on es detalla que el Duran tenia 2 habitants. Sobre la porta principal en ceràmica, hi ha el número 6. El Duran el trobem esmentat en el nomenclàtor de la província de Barcelona de l'any 1860 com a "Masia casa de labranza" i abans, en un llistat del segle XVIII de la parròquia de Santa Eugènia de Berga consta com a masia moderna. Segons els llogaters del mas, el pou es deuria haver realitzat pels volts de l'any 1920. la coberta, abans de refer-se amb uralita, era de totxanes.

Bibliografia

Consueta Vella de Santa Eugènia del 1639: "Memorial dels masos y casas habitats y affugats que de present se troben y en elles habitan dins dita parrochia y circuit de aquella". Consueta Vella de Santa Eugènia del 1639: "Nom de masos antics tan habitats con rònecs los quals per redució fan dos sous de menjars per cada hu de dits masos, conforme ho tinch trobat en un llibret istoriat entra las ascripturas de dita rectoria de lletra molt antiga". DALMAU, A. (2001). Inventari d'elements patrimonials del Municipi de Santa Eugènia de Berga. Ajuntament de Santa Eugènia. Inèdit. Nomenclàtor de la província de Barcelona de 1860. Partido Judicial de Vic. PLADEVALL, A. (1953). "Parròquia de Santa Eugènia de Berga" a AUSA vol. I. Vic:436-443. TORRENT, C. (1981) Mas Duran. Santa Eugènia de Berga. Inventari Patrimoni Arquitectònic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit. PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

